

**Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat
de la Montagut-Oix**

Fase 1 – Diagnosi –

DOCUMENT III. Diagnosi municipal

Diputació de Girona

La Garrotxa, maig de 2003

Índex

1. DIAGNOSI PER VECTORS	1
1.1. Territori i medi natural	3
1.2. Balanç d'aigua	11
1.3. Estructura energètica	15
1.4. Contaminació atmosfèrica	17
1.5. Sorolls	19
1.6. Residus	21
1.7. Sostenibilitat econòmica	25
1.8. Sostenibilitat social	31
2. DIAGNOSI ESTRATÈGICA	37

1. DIAGNOSI PER VECTORS

1.1. Territori i medi natural

EL MUNICIPI DE MONTAGUT-OIX DINS L'ÀMBIT D'ESP AIS D'INTERÈS NATURAL

El 83% del terme municipal del municipi de Montagut-Oix (7780 ha) es troba inclòs dins l'àmbit de l'Espai d'Interès Natural de l'Alta Garrotxa i també, una petita zona del municipi (24,8 ha) pertany al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa. Aquest fet porta a integrar l'avaluació del territori i del medi natural en una mateixa unitat, facilitant el posterior plantejament d'estratègies conjuntes. D'aquesta manera es potencia un desenvolupament sostenible que permet l'evolució del territori i de la població respectant el medi natural.

Aquesta situació estratègica obliga a la conscienciació del municipi de la seva posició privilegiada dins del marc d'aquests espais d'interès del territori català. D'aquesta manera el sòl no urbanitzable del municipi pren un paper de vital rellevància que s'ha de traduir amb una acurada reglamentació del mateix, incorporant així mateix en les Normes Subsidiàries les formulacions de les Normes especials de protecció de l'Alta Garrotxa a la part del municipi que li correspon.

L'Alta Garrotxa és un espai de gran valor amb el qual els seus habitants s'hi identifiquen plenament, més que amb el municipi al que pertanyen administrativament. Aquest fet també es fa palès al municipi de Montagut-Oix. El territori de l'Alta Garrotxa ha de rebre un tractament unitari en el seu conjunt, per aconseguir un desenvolupament coherent i equilibrat entre la conservació i protecció del medi natural i el desenvolupament de la població i la seva economia. Com tantes altres zones rurals de muntanya, és un territori econòmicament recessiu, basat en un incipient sector terciari d'orientació turística i un sector primari tradicional, que malgrat la poca productivitat econòmica actual, ofereix valuosos serveis ambientals, té un gran valor intrínsec i un paper de vital importància en el modelat de l'entorn, evitant una homogeneïtzació del paisatge.

L'activació econòmica ha de tenir cura dels usos i la freqüentació, i ha de recaure en la població resident, per tal que els beneficis reverteixin sobre el territori i la població que suporta l'activitat.

El despoblament de l'Alta Garrotxa, que començà al 1900, ha comportat una regeneració de la seva cobertura vegetal i de la fauna, que el fa un Espai d'Interès Natural realment singular i valuós. Això el converteix en un espai atractiu tan pel visitant ocasional com per persones que volen fixar-hi la seva residència, especialment per neorurals, que tenen un pes específic important dins la configuració actual d'aquest territori. Però el retrocés demogràfic, juntament amb els canvis econòmics i socials estructurals i les característiques topogràfiques particulars de l'Alta Garrotxa han fet que la seva dotació infraestructural sigui deficient, especialment pel que fa a les comunicacions viàries, l'electrificació rural, la xarxa telefònica, el transport públic i els serveis.

El fet de fixar població disseminada a L'Alta Garrotxa obre varis interrogants. Per una banda una presència humana limitada en el territori, permet assegurar la diversificació dels espais i del paisatge, i la conservació del patrimoni arquitectònic, però per l'altra pot implicar haver de proporcionar les infraestructures i serveis necessaris. Aquests fets obliguen al replantejament i formulació d'estratègies conjuntes entre els seus habitants, el municipi i el Consorci de l'Alta Garrotxa.

El Consorci té una funció principalment divulgativa dels valors del territori i no disposa de les eines necessàries per a l'acompliment de les Normes Especials. Es fa evident la necessitat d'un pla de protecció i gestió integral per part d'un organisme propi que vetlli per la seva conservació.

LA CONFIGURACIÓ I ESTRUCTURACIÓ DEL MUNICIPI

El municipi de Montagut i Oix és dels més extensos de la comarca de la Garrotxa. L'annexió d'Oix el 1972 representà, per l'antic municipi de Montagut del Fluvià, un increment de la seva extensió en 55,58 km², però amb prou feines guanyà 180 habitants. Actualment el municipi compta amb quatre nuclis poblacionals que apleguen el 69% de la població.

La població es distribueix en tres nuclis situats prop de l'eix viari -Montagut, La Cometa i el barri del Fluvià- i Oix a 9 km de la N-260, ja dins l'àmbit de l'Alta Garrotxa. D'aquests, només Montagut i Oix tenen vertadera estructura urbana.

La urbanització de la Cometa representa l'exemple de creixement difús, amb una ocupació del territori en extensiu, amb una superfície de 162.748 m² en la que viuen 66 habitants (any 2001). Té un ús exclusivament residencial, fet que condiona una elevada mobilitat i poca cohesió social. En les Normes Subsidiàries de Planejament de 1994 es limita el seu creixement, mantenint la superfície actual i està previst la construcció d'un carril bici per comunicar-la amb el nucli de Montagut.

El barri del Fluvià nasqué a redós de les indústries que s'hi ubicaren al segle XIX, al peu de la cinglera de Castellfollit de la Roca. Aquest municipi, degut a la seva proximitat, cobreix les necessitats comercials més bàsiques de la població resident al barri. En les Normes Subsidiàries de 1994 es limita el creixement, només permetent la consolidació de les activitats existents. Tot el barri està en zona inundable i no existeix cap pla d'emergència ni mesures previstes per tal de minimitzar el risc i/o els possibles danys.

Montagut té estructura de nucli i és on hi ha previstos els creixements residencials. A diferència d'altres municipis de la comarca, Montagut no ofereix la seva plana per a creixements industrials. A les Normes Subsidiàries queda explicitat que les indústries que s'hi vulguin ubicar hauran de coexistir, dins del sòl urbà, amb l'ús residencial.

Actualment, la majoria de la població activa treballa en el sector secundari fora del municipi. Aquest fet planteja la necessitat de reordenar el transport públic i/o fer un ús

més sostenible del vehicle privat, fomentant iniciatives de col·lectivització. Els creixements residencials i la majoria d'equipaments municipals es constrüiren a la banda nord de la carretera de Montagut-Tortellà, que de moment no actua com a barrera fragmentadora, degut a la poca intensitat de trànsit viari.

El nucli Oix té un caràcter marcadament rural, amb una incipient activitat econòmica encarada cap el turisme que coexisteix amb un sector primari en recessió. Oix està allunyat de les principals vies de comunicació i cobreix les necessitats bàsiques dels seus habitants amb uns pocs comerços de proximitat. El fet de que els habitatges buits no es vulguin llogar ni vendre i que no s'hagi desenvolupat la Unitat d'Actuació prevista, impossibilita l'establiment de nous residents.

La resta de població del municipi, un 31%, viu disseminada. Aquesta disposició comporta un cost municipal important degut a l'increment de la necessitats d'infraestructures – xarxa de distribució energètica, sistema d'abastament d'aigua, sanejament...- i de serveis – recollida de deixalles, potabilització de l'aigua, transport públic...- i l'esforç econòmic associat del manteniment, que han de generar un equilibri dinàmic entre les necessitats dels habitants i les prestacions municipals.

EL MUNICIPI DE MONTAGUT-OIX DINS L'ÀREA FUNCIONAL

El nuclis de la Cometa, Fluvià i Montagut formen part d'una àrea urbana funcional que s'articula al llarg de l'eix de la conca alta del Fluvià, amb capital a Olot, dins la qual s'estableixen relacions de cohesió més enllà dels límits administratius. Aquesta relació es dóna sobretot per aspectes relacionats amb activitats industrials i ubicació de serveis.

Oix i Montagut poden cobrir les necessitats bàsiques de la seva població, sobretot les de la gent gran i les dels infants. Però degut a la dinàmica social i econòmica actual, la resta de població es desplaça als municipis veïns, a Olot bàsicament per els serveis i a Sant Joan les Fonts i Sant Jaume de Llierca per necessitats laborals.

EL PAPER DE CONNECTOR ECOLÒGIC

Cal considerar la connexió ecològica entre l'Alta Garrotxa i la Zona Volcànica de la Garrotxa degut a la proximitat entre aquests espais. Tot i que la part forestal del terme municipal està ocupada per hàbitats d'interès comunitari que tenen una disposició territorial amb un elevat grau de continuïtat, la connectivitat entre els Angles i el Cos és difícil degut al relleu de la part sud del municipi, amb un talús de més de 30 m que separa la vall del Fluvià de les estribacions de la muntanya del Cos.

Les possibilitats de connexió entre espais passen també per la xarxa hidrogràfica, que pren un paper de vital importància.

L'ESPAI AGRARI I FORESTAL

El sector primari ha experimentat un ràpid retrocés, degut a una sèrie de factors, com el canvi d'usos del sòl o la manca de recanvi generacional, que són les principals causes de la clara regressió que està experimentant aquest sector de població, més acusat a l'antic municipi d'Oix. Tot i això, el municipi de Montagut-Oix manté un marcat caràcter agrari i ramader.

L'espai agrari té un paper fonamental en les connexions ecològiques i l'activitat agrària és un element fonamental de transformació, creació i manteniment del paisatge.

Quan cessa l'activitat agrària o ramadera sobre el seu entorn s'afavoreix l'extensió de la superfície forestal arbrada a expenses dels espais ocupats per bosquines, prats i conreus. Aquesta homogenització de la massa forestal implica una pèrdua de paisatges, hàbitats i biodiversitat, amb la pèrdua d'aquelles espècies pròpies de les zones de transició i dels espais oberts.

Si s'estableixen hàbitats adequats, amb alguna figura de protecció, es poden fixar poblacions d'ungulats que permeten la presència d'algunes espècies faunístiques poc abundants, com el voltor comú, el trençalós, el gat fer, entre altres.

LA XARXA DE COMUNICACIONS: PRESENT I FUTUR

La banda sud del municipi està travessada per la N-260. La construcció del viaducte i dels túnels, representa un guany per a la població resident als barris del Cos i del Fluvià, ja que la carretera deixarà d'ésser un element fragmentador. El tram en desús pot passar a ser una via urbana o bé pot passar a dependre de la xarxa viària de la Diputació.

El municipi té dues vies de penetració a l'Alta Garrotxa: la carretera d'Oix i la de Sadernes. Ambdues són molt freqüentades en períodes de vacances i caps de setmana. Oix es comunica amb Beget per una pista, que serà asfaltada i d'amplada suficient per permetre el pas d'autocars, contràriament al que es va afirmar quan es va construir. Aquest fet afavorirà la freqüentació de visitants a la vall d'Oix i rodalies, i obligarà, de nou, a regular i ordenar aquesta aflluència i limitar l'accés a l'Alta Garrotxa amb circuits zonals.

Els disseminats de Monars i Talaixà, que tenen encara una reduïda població resident, no tenen connexió amb la xarxa viària.

Finalment, en tot el municipi de Montagut-Oix s'ha produït una pèrdua progressiva, així com una privatització, de la xarxa històrica de camins ramaders, veïnals, ...

ELS CRITERIS D'INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA

El paisatge no s'ha considerat com a un factor de base més en els planejaments urbanístics municipals, donant lloc a creixements urbanístics poc integrats amb l'entorn.

La banda sud del municipi, amb un paisatge antropitzat, ha de rebre un tractament diferenciat, amb elements que facilitin la integració de les zones urbanes amb l'entorn. Queda també per resoldre l'espai de l'empresa d'àrids a l'entrada del municipi i els seus entorns. Donada la disposició de límits amb el municipi de Sant Jaume de Llierca,

les decisions o actuacions paisatgístiques haurien d'ésser concensuades, ja que així és donaria coherència al conjunt.

1.2. Balanç d'aigua

EL CONTROL DE LES AIGÜES SUBTERRÀNIES

Al municipi de Montagut s'hi troben tres unitats hidrogeològiques: l'eocènica, situada a la part nord del municipi (Alta Garrotxa); al·luvial – lacustre, on es situen els materials sedimentats per l'acció dels diferents cursos fluvials i finalment la pliocena.

No es disposen de dades per a realitzar una anàlisi de tendències, tant de la qualitat de l'aigua com dels nivells piezomètrics de les aigües subterrànies. Els punts de la xarxa dins el Pla de Politger són els més propers i potser comparables al comportament piezomètric que es podria trobar a la zona d'Els Angles o a la part sud i plana del municipi.

Tot i que amb aquestes mesures no es pot definir el comportament de la zona, la tendència a mantenir uns nivells baixos observada en aquests punts de la xarxa i la presència de captacions importants d'abastament als nuclis de població, fan pensar que el nivell piezomètric descendeix al llarg de l'any, sobretot a l'estiu i tardor i en els punts allunyats de les influències dels rius. Amb el nivell d'explotació actual, si no es donen precipitacions superiors a la mitjana no es recupera la situació dels nivells relativament alts. Per contra, els anys amb quanties de precipitació menors a la mitjana comporten un descens important dels nivells, perquè sol donar-se, a més, una major extracció relacionada amb l'ús agrícola.

Pel que fa a la qualitat de les aigües subterrànies, no hi ha dades recents de cap punt dins el terme municipal de Montagut-Oix. El Pla de Politger, punt de la xarxa de control més proper, presenta valors de nitrats al voltant dels 50 mg/ml, màxim admissible per la Llei, segurament relacionat amb les activitats agropecuàries de l'entorn. Segons el Programa de Dejeccions Ramaderes elaborat pel Consell Comarcal de La Garrotxa, d'acord amb la cabanya ramadera actual a Montagut-Oix s'estarien produint excedents de nitrogen en relació a la seva superfície agrària útil.

Al municipi de Montagut-Oix, segons dades facilitades per l'Agència Catalana de l'Aigua, l'any 2001 hi havia 14 pous legalitzats, bàsicament d'ús industrial i agrícola-ramader. Aquesta xifra no reflecteix la realitat del municipi, ja que el 30% de la població viu disseminada i es suposa que s'abasteixen de pous i fonts pròpies, sense tenir en compte les que hi puguin haver als nuclis urbans.

LES AIGÜES SUPERFICIALS

Malgrat la important xarxa hidrogràfica del municipi, no existeixen estudis recents sobre les característiques de les aigües superficials de les rieres i cursos fluvials inclosos dins els límits de l'Espai d'interès natural de l'Alta Garrotxa. Així doncs, tant el Riu Llierca com les Rieres de Beget, Escales, Carreres i Oix, no disposen d'analítiques actuals dels paràmetres fisicoquímics o biològics de les seves aigües. Les úniques dades corresponen a les analítiques realitzades per Prodaisa a les aigües del Gomarell (Riera de Sant Aniol), un cop han estat clorades per l'abastament de l'aigua potable municipal, on s'observa una elevada concentració de sulfats, aigües dures però sense conseqüències sanitàries.

Les úniques dades referents a la qualitat de les aigües superficials dins el terme de Montagut-Oix són les de punts de control del Riu Fluvià i Turonell dins l'estudi que realitza l'assistència ambiental de l'obra de la N-260. Els resultats obtinguts reflexen una bona qualitat de les aigües tant pels paràmetres fisicoquímics com biològics, amb la qualificació de molt netes al Turonell i oscil·lants entre molt netes i amb signes d'estrès al Fluvià; aquestes variacions poden ser degudes a que el mostratge es realitzi després de dies plujosos o pel mateix remenament de l'aigua degut a les obres.

CAPTACIÓ I POTABILITZACIÓ D'AIGUA, LA SEVA QUALITAT I EL SEU COST

Montagut pertany hidràulicament al Consorci de Gomarell, format també per Tortellà i Argelaguer. Aquests municipis han unificat el seus sistemes d'abastament per al subministrament de les xarxes municipals d'aigua potable, el que suposa entre altres avantatges una considerable reducció dels costos de la xarxa i manteniment, i al compartir la captació s'ha evitat la necessitat de disposar d'altres pous o fonts.

Amb la remodelació de la xarxa de Montagut l'any 1998 es va aconseguir optimitzar el sistema, que solia presentar carències en l'època estival o períodes de sequera. Actualment s'abasteix d'aigua a tots els nuclis de població de l'àrea de Montagut i al polígon industrial de Sant Jaume de Llierca. Oix per altra banda, compta amb una xarxa pròpia independent que ha presentat problemes a l'època estival quan es dona una major aflluència de gent. Cal tenir en compte, però, que degut a la ruralitat del municipi, aproximadament un 30% de la població s'abasteix d'aigües procedents de pous particulars no integrats en el sistema municipal.

Referent al sistema de fiscalitat de l'aigua de Montagut-Oix i en general al dels municipis del Consorci del Gomarell, cal esmentar s'apliquen els principis de subsidiarietat i de corresponsabilitat, i es té en compte que per l'ús d'un recurs s'han de internalitzar els costos del conjunt de la gestió, posant-lo a l'abast de tothom i per igual. Tot i no fer distincions entre abonats domèstics i industrials, l'abonat amb els volums consumits més elevats de la xarxa d'aigua potable de Montagut és l'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca (pel subministrament d'aigua potable del seu polígon industrial). El volum d'aigua consumit per l'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca va representar un 25,4% del total d'aigua consumida al municipi de Montagut-Oix l'any 2002. Segons dades del gestor Prodaisa, la xarxa està arribant al seu límit d'abastament per Montagut, i difícilment podria assegurar un subministrament suficient d'aigua potable en el cas que s'ampliés el polígon industrial del Pla de Politger.

Es pot considerar que el sistema de potabilització emprat és correcte ja que les analítiques realitzades no reflecteixen signes de contaminació microbiològica. No

obstant, es tracta d'aigües amb una elevada concentració de sulfats, el que pot suposar en un futur problemes de conservació de la xarxa.

EL SANEJAMENT DE L'AIGUA

El municipi compta amb un sistema de sanejament per les aigües residuals procedents del nucli de Montagut. La xarxa de clavegueram és vella i es troba en força mal estat, el que fa que en èpoques de pluja quedi obstruïda per sorres i altres sòlids.

La urbanització La Cometa disposa d'una fossa sèptica en molt mal estat. Amb les obres de la carretera N-260 està previst la conducció de les aigües residuals d'aquest nucli fins el Polígon del Pla de Politger i d'allí a la futura estació depuradora d'Argelaguer-Sant Jaume de Llierca. Per que aquesta conducció sigui factible es farà necessari la impulsió de les aigües residuals a La Cometa, projecte que encara no s'ha portat a terme.

Ni el Barri del Fluvià ni el nucli d'Oix estan sanejats. L'Agència Catalana de l'Aigua té previst el sanejament de la xarxa d'Oix l'any 2005 dins el Pla de Sanejament d'Aigües Residuals Urbanes.

La xarxa en baixa és responsabilitat de l'Ajuntament, i el control de la xarxa en alta i la depuradora són responsabilitat del Consell Comarcal de la Garrotxa. Per altra banda, el sanejament de les aigües residuals de la població dispersa - d'un volum important dins el municipi - es dona a través de fosses sèptiques particulars, el funcionament de les quals es desconeix perquè no hi ha cap tipus de control.

1.3. Estructura energètica

ESTRUCTURA ENERGÈTICA, PRODUCCIÓ, DISTRIBUCIÓ I CONSUM

El model de consum energètic a Montagut-Oix es correspon amb el model predominant a Catalunya, amb més importància de les energies no renovables enfront de les renovables i produïdes en la seva pràctica totalitat fora del municipi.

Així doncs el balanç energètic del municipi és negatiu (diferència entre l'energia produïda en el municipi i la produïda fora d'aquest).

El consum mitjà d'energia al municipi de Montagut-Oix és de 1,65 Tep/habitant.any, lleugerament inferior a la mitjana catalana que es situa en 1,8 Tep/habitant.any. Aquest consum es deu bàsicament al sector transport – que representa un 49% de l'energia total consumida – seguit del domèstic amb un 28%. Cal destacar el poc consum energètic industrial a Montagut-Oix, aproximadament el 6%, degut al seu caràcter rural. Les fonts d'energia es centren bàsicament en els combustibles fòssils líquids – gasoil i gasolina – que representen el 72% de les fonts energètiques.

Montagut-Oix no disposa encara de subministrament de gas natural, tot i l'existència d'un gasoducte que travessa la comarca des de Besalú fins a Olot. Tot i això, el municipi ja compta amb conductes en alguns carrers i amb un avantprojecte per fer les canalitzacions en alguns sectors.

EL CONSUM ENERGÈTIC MUNICIPAL

El consum energètic de les dependències i serveis municipals és feble, equival a un 2% de l'energia total consumida al municipi. Aquest consum es dona principalment en l'enllumenat públic, que representa un 46% del consum total d'energia de les dependències municipals i un 4% del consum elèctric global del municipi.

La importància de l'enllumenat dins el consum municipal, fa que sigui bàsic establir un model de gestió de l'enllumenat públic. En aquest sentit cal considerar el Programa d'Energia que s'està duent a terme a nivell comarcal que, a més d'establir aquest model de gestió, haurà d'aportar directrius en relació a l'eficiència energètica i a la contaminació lumínica.

1.4. Contaminació atmosfèrica

LES EMISSIONS

Els principals focus emissors de contaminants atmosfèrics a Montagut-Oix són el trànsit de vehicles, la maquinària agrícola i el sector domèstic.

Els mitjans de transport són una de les fonts més importants de contaminants atmosfèrics, sobretot l'emissió de CO₂, que contribueix a l'escalfament global de la Terra per l'efecte hivernacle que origina.

Donada la diferència existent entre les emissions per passatger d'un vehicle privat o d'un autocar i considerant que la major part dels automòbils que circulen per la xarxa viària del municipi són privats, és clar el benefici ambiental que suposaria el transport de viatgers en vehicles col·lectius.

LA QUALITAT DE L'AIRE

Montagut-Oix no disposa de cap estació que mesuri les immissions de contaminants atmosfèrics i que permeti conèixer la qualitat de l'aire al municipi. A la comarca existeix una estació de control de la Xarxa de Vigilància i Prevenció de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA) que només mesura els nivells d'ozó – tipus de contaminant secundari –. Per la seva ubicació – al terme municipal de Santa Pau – els valors obtinguts no reflecteixen la qualitat de l'aire a Montagut-Oix.

La inexistència d'un control de contaminants primaris a l'atmosfera comporta el desconeixement de la presència real de certs contaminants com SO₂, PST, NO o CO que potencialment emeten els principals focus emissors del municipi.

1.5. Sorolls

CONTAMINACIÓ ACÚSTICA I REGULACIÓ

Donat el caràcter rural del municipi, les principals fonts de soroll del municipi queden limitades al trànsit rodat de la carretera N-260 i la GIV-5232, carretera de Tortellà a Montagut. La resta de sorolls emesos són els generats per les activitats agràries i ramaderes de la zona.

Montagut-Oix, igual que la resta dels municipis de la Garrotxa, compta amb un cadastre de sorolls que defineix les diferents zones de sensibilitat acústica del municipi. Aquest document ha estat elaborat des del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya com a base per una posterior regulació de la contaminació acústica. Així mateix, la Generalitat de Catalunya ha redactat una Ordenança municipal tipus per tal que cada ajuntament l'adeqüi a les particularitats i necessitats del seu municipi. Montagut-Oix, però, no té cap ordenança que reguli la contaminació acústica del seu municipi.

1.6. Residus

L'INCREMENT CONSTANT EN LA GENERACIÓ DE RESIDUS

En els últims anys es detecta un lleuger increment en la generació de residus, que es pot relacionar amb el model de societat de consum actual. Amb les dades existents actualment, però, no es pot precisar si l'increment de producció es deu a les activitats econòmiques o a la població, fet que dificulta dur a terme actuacions de minimització i/o de valorització dels residus molt més ajustades. Durant el període 2001-2001, al municipi de Montagut-Oix, la producció de residus s'ha incrementat un 34%.

La producció de residus per habitant i dia durant l'any 2002 al municipi de Montagut-Oix s'ha situat a 1,58 kg/habitant dia, superior als 1,26 Kg/habitant.dia que recull el Programa de Residus de Catalunya. Aquesta diferència en la generació de residus pot ser deguda a la generació de residus procedents de la indústria connectada, que s'inclouen en el servei municipal de recollida i tractament de deixalles.

Aquest increment de generació de residus requereix un major esforç de gestió, enfocat bàsicament a recollir-los i tractar-los de manera ordenada. Els sistemes actuals de tractament i gestió tenen com a principal objectiu la disposició controlada i el reciclatge dels residus, però no es contempla com a objectiu prioritari el foment de la minimització dels residus, és a dir, no s'actua sobre la causa sinó directament sobre els seus efectes. Aquesta ha de ser la opció prioritària en el futur sobretot considerant el previst en el Programa de Gestió de Residus de Catalunya 2001-2006.

Finalment cal destacar la important millora dels punts d'abocament incontrolat, per una banda amb les campanyes de neteja d'aquests i per l'altra per la posta en marxa del servei de recollida de materials voluminosos – recollida porta a porta des del 1994 -.

L'EFICÀCIA EN EL CONTROL DE LA GESTIÓ

L'any 1989, la gestió dels residus a la comarca va ser delegada al Consell Comarcal de la Garrotxa, que ha redactat el Programa de gestió de residus municipals de la Garrotxa com a marc de referència per els sistemes de gestió de les deixalles. Actualment aquest programa es troba en fase de revisió.

La inexistència d'una ordenança reguladora dels residus, en l'àmbit domèstic, comercial i industrial, no permet un control eficaç del sistema. Així mateix, la manca d'una fiscalitat dels residus clara, que bonifiqui la minimització de deixalles i la correcta selecció i gestió dels mateixos, dificulta l'adopció d'hàbits més sostenibles per part de la població.

EL RENDIMENT DE LA RECOLLIDA SELECTIVA

Segons la composició mitjana dels residus domèstics, el percentatge de materials reciclables pot assolir el 88%. En els darrers anys els nivells de recollida selectiva de deixalles augmenten en valors absoluts, el rendiment d'aquesta recollida – materials recollits selectivament en el municipi en relació a la generació total de deixalles – és encara molt baix, d'un 7,9 %.

La capacitat de recollida selectiva va estretament relacionada amb el nombre de contenidors i la seva ubicació – referida a la seva proximitat amb el ciutadà – dins el municipi. Tot i que el nombre de contenidors de recollida selectiva per habitant a Montagut-Oix s'estima suficient, les característiques rurals del municipi, i la important quantitat de població dispersa, fan difícil assolir el nombre d'àrees d'aportació suficients per donar un servei de proximitat a la població. A Montagut-Oix es donen uns rendiments de recollida per a les diferents fraccions similars als d'altres municipis de la comarca.

Montagut-Oix no disposa de servei de Deixalleria Local, que faciliti la recollida dels residus especials i valoritzables per a la població i petits comerciants i industrials. Això comporta la impossibilitat de valorar el rendiment de la recollida de residus especials que es pugui donar per part dels habitants del municipi.

L'existència d'una Deixalleria comarcal al terme municipal d'Olot ofereix la possibilitat als professionals i comerciants del conjunt de la comarca de disposar ordenadament els seus residus especials i valoritzables.

Està previst la incorporació - al 2003 - d'un servei de Deixalleria mòbil a nivell comarcal amb l'objectiu de fomentar i millorar la correcta separació dels residus especials i valoritzables.

El municipi de Montagut-Oix, segons la Llei de residus vigent, no està obligat a realitzar la recollida selectiva de matèria orgànica, per tenir una població inferior als 5.000 habitants. La propera construcció d'una planta de compostatge al municipi d'Olot així com les previsions del al Programa de Gestió de Residus de la comarca – manifestant la voluntat de tots els municipis de desenvolupar la recollida orgànica – han d'ajudar a la implantació d'aquesta recollida al terme municipal en un futur proper.

ELS RESIDUS D'ORIGEN INDUSTRIAL

Segons la Llei de residus, la recollida i el tractament de les deixalles industrials no és un servei d'obligat compliment per l'administració. En els darrers anys, s'ha procedit a la desconexió dels industrials del servei municipal de recollida i tractament de residus, amb l'objectiu de que els propis processos industrials internalitzin els costos associats a la generació de deixalles.

Els residus que es disposen a l'abocador comarcal procedents de la indústria són tipificats com a residus no especials al Catàleg de Residus de Catalunya. Totes les empreses fan declaració anual de residus i disposen de la fulla d'acceptació d'aquests residus a l'abocador comarcal.

Segons la Junta de Residus, al municipi es van declarar l'any 2000 un total de 15 tones de residus industrials, de les quals 10 tones van seguir vies de valorització, 3 a dipòsit controlat i 2 tones altres vies.

LES DEJECCIONS RAMADERES

El sector agrícola i ramader té un paper molt important al municipi de Montagut-Oix. Segons el cens de la cabanya ramadera actual, d'acord amb el Programa de Gestió de Dejeccions Ramaderes elaborat recentment pels serveis de medi ambient del Consell Comarcal, es donen excedents de l'ordre 16 TM Nitrogen/any en la producció de dejeccions respecte les possibilitats de la superfície agrària útil per absorbir-les; si es consideren les dades pel nombre de places permeses de bestiar en les explotacions, els excedents serien encara superiors, de l'ordre de 34 TM.

Segons les Normes Subsidiàries de 1994, en l'àmbit del sòl no urbanitzable, la zona agrícola és objecte d'especial protecció, i es regulen les explotacions ramaderes segons l'Ordre de 7 d'abril de 1994, en la que caldrà que es justifiqui la superfície de terreny disponible per a la correcta utilització agrícola dels fems i purins. Així mateix, La Garrotxa compta amb el Programa Comarcal de Gestió de Dejeccions Ramaderes de 2001, que hauria de facultar les directrius que permetessin acostar el nombre de places a un equilibri que pugui perdurar en el temps, i evitar així la contaminació de les aigües.

1.7. Sostenibilitat econòmica

MERCAT DE TREBALL DE MONTAGUT-OIX

Montagut-Oix registra una taxa d'activitat –relació entre la població activa i la població de 16 anys i més – del 47,1%, inferior a la de la Garrotxa (51,6%) i a la de Catalunya (53,4%). En els darrers anys aquesta taxa ha sofert un lleuger descens, de la mateixa manera que ho ha fet a nivell comarcal. Aquest descens es deu, en gran mesura, a l'envelliment de la població – que genera una davallada de població activa –, afegit al retard de la incorporació en el mercat de treball dels més joves.

La taxa d'ocupació específica de Montagut-Oix – relació entre la població ocupada i la població de 16 a 64 anys – és manté superior a la de la Garrotxa i Catalunya, amb uns baixos nivells d'atur (4,46%). Però en nombres absoluts, en els darrers anys han disminuït les persones ocupades del municipi.

La masculinització de la població ocupada és evident en el municipi (65%), seguint la tendència generalitzada al mercat laboral. El grau de població masculina ocupada és superior al de la Garrotxa i Catalunya (61% i 53%, respectivament).

Pràcticament la meitat de la població ocupada de Montagut-Oix treballa en el sector secundari. El sector serveis ha experimentat un creixement en els darrers anys, passant del 17,9% al 31,5% durant el període 1986-1996. En canvi, el sector primari és el que ha patit un major retrocés, passant d'un 20,7% l'any 1986 a un 11,5% el 1996.

El 61% de la població de Montagut-Oix treballa fora del municipi, majoritàriament en el sector secundari; mentre que un 46% dels llocs de treball que ofereix el municipi estan ocupats per treballadors d'altres poblacions.

La taxa d'atur de Montagut-Oix és baixa, inferior a la mitja catalana i a la comarcal. Cal tenir present que a la Garrotxa, a on treballen la gran majoria de ciutadans del municipi, l'atur és poc significatiu.

L'ESTRUCTURA ECONÒMICA DEL MUNICIPI

Analitzant l'estructura econòmica del municipi al llarg dels darrers anys, s'observa un retrocés del sector primari, un estancament del secundari i un creixement del terciari. Aquesta tendència dels sectors és la mateixa que es segueix tant a la comarca de la Garrotxa com a tot Catalunya.

El municipi ofereix el 50% dels seus llocs de treball en el sector industrial, poc estructurat i basat sobretot en la indústria tèxtil -cal dir que de les empreses instal·lades al municipi, únicament dues tenen un nombre de treballadors superior a 9-. Alhora, nombrosa població treballa en el sector secundari fora del municipi.

Durant el període 1991-1996, s'observa que les places laborals de Montagut-Oix van disminuir en un 14,2%, passant de 254 a 218 llocs de treball. En canvi, a la comarca de la Garrotxa el nombre de llocs de treball pràcticament s'ha mantingut estable durant aquest període.

Cal considerar les diferències entre els nuclis que componen el municipi, ja que mentre que en alguns, com Oix, s'està desenvolupant bàsicament el sector terciari -constituïnt una incipient porta d'entrada a l'Alta Garrotxa- d'altres, com La Cometa, estan veient reduïda la seva funció a zones residencials, amb la consegüent mobilitat laboral i la dificultat d'arrelament dels habitants d'aquests nuclis al municipi.

MOBILITAT LABORAL A MONTAGUT-OIX ASSOCIADA A LA SEVA ÀREA URBANA

Dins l'àrea urbana funcional a què pertany Montagut-Oix s'estableix un important flux de persones per raons de treball.

A Montagut-Oix, hi ha una diferència important entre els llocs de treball que ofereix el municipi – 218 l'any 1996 – i la població ocupada d'aquest –305 persones l'any 1996–. En aquest sentit el saldo de treballadors és negatiu i Montagut-Oix no és capaç d'absorbir bona part de la seva població treballadora. Alhora un 46% dels llocs de treball que ofereix Montagut-Oix són coberts per població de fora del municipi.

La mobilitat laboral –tant importadora com exportadora- ha augmentat en els darrers anys a Montagut-Oix. Considerant l'absència d'un transport col·lectiu regular, es genera una clara dependència i un increment de l'ús del vehicle privat amb totes les conseqüències ambientals i socials que això comporta. Aquesta mobilitat és especialment accentuada pel nucli d'Oix, on no es disposa de suficients activitats econòmiques per donar ocupació a la població.

EL SECTOR PRIMARI: EL PAPER DE L'AGRICULTURA I LA RAMADERIA

Malgrat que el sector primari de Montagut-Oix continua essent destacable en la seva economia, es caracteritza per un envelliment dels titulars de les explotacions, per una progressiva disminució del nombre d'explotacions i per un canvi en el règim de tinença, amb una reducció de la propietat a favor de l'arrendament, seguint la tendència de la resta de Catalunya. No obstant, a diferència d'altres municipis, s'observa un cert recanvi generacional, ja que segons dades del cens agrari de 1999 un 40% de la ma d'obra és menor de 40 anys.

Es constata una clara disminució del nombre de treballadors del sector primari i del nombre d'explotacions agrícoles i ramaderes entre els anys 1989 i 1999 - passant de

127 a 36-. Alhora, referent a la superfície agrària útil, disminueixen les terres llaurades però les pastures permanents s'incrementen considerablement, significat un augment en la dimensió de les explotacions i una major mecanització de les mateixes.

En els darrers anys es constata una especialització en la ramaderia intensiva, ja que el nombre d'explotacions ramaderes s'ha reduït a la meitat, però en canvi el nombre d'unitats ramaderes ha augmentat. Referent a la tipologia d'explotacions, els sectors a destacar són el boví, porcí i l'avícola. Aquest augment ha suposat un increment de les dejeccions ramaderes, que ja supera la capacitat del territori municipal per absorbir-les, amb totes les conseqüències negatives associades –correcta gestió, contaminació d'aqüífers, etc.-.

EL DESENVOLUPAMENT DEL SECTOR SECUNDARI

Tot i que la indústria és qui ofereix més llocs de treball a l'economia local, es tracta d'un sector poc desenvolupat. Únicament hi ha 2 indústries que tenen més de 9 treballadors. Pel que fa a la distribució per activitats, la branca tèxtil és la que té més importància, seguida de l'alimentària.

El 50% de la gent que treballa en el sector secundari a Montagut-Oix ho fa en dues empreses –Vilarrasa SA i Torçats Montagut SA-, i només una d'elles té la raó social al municipi. Aquesta dependència de poques empreses i la poca diversitat de branques industrials es pot interpretar com un factor de risc, tenint en compte la vulnerabilitat davant les possibles crisis d'empresa.

EL SECTOR TERCIARI: EL TURISME, PRESENT I FUTUR

En el sector terciari s'hi diferencien tres branques d'activitat: comerç, servei i turisme.

La poca oferta comercial del municipi, formada per establiments de proximitat amb estructura i concepció tradicionals – bàsicament de productes alimentaris-, ha provocat que els habitants de Montagut-Oix hagin de desplaçar-se a Olot per satisfer la gran majoria de necessitats de consum.

El nombre d'establiments de serveis ha augmentat molt en els darrers anys, sobretot l'hostaleria i els serveis personals. No obstant, el municipi no disposa de serveis tecnològics o generadors de valors afegits que puguin atraure mà d'obra.

L'Alta Garrotxa és un destacat actiu turístic, amb un important patrimoni natural i cultural. La seva singularitat ha configurat determinats indrets del municipi com a pols d'atracció per a l'excursionisme, el turisme rural, els esports d'aventura,... Moltes de les empreses que realitzen aquesta tipologia d'activitats dins el terme municipal de Montagut-Oix són foranies i tenen la seva raó social en altres municipis.

Està prevista la construcció d'un Centre d'Informació de l'espai de l'Alta Garrotxa, a la cruïlla de la N-260 i la GIV-5232 (carretera d'entrada al nucli de Montagut). No obstant, cal considerar que el nucli d'Oix també concentra una gran afluència de visitants, sobretot durant els mesos d'estiu, per la qual cosa disposa de la major part dels establiments i allotjaments turístics del municipi: hostals, cases rurals, càmpings... Per assegurar el correcte desenvolupament d'aquest sector cal implementar un model adequat de gestió i planejament, basat amb criteris de sostenibilitat i qualitat, per tal de defensar l'Alta Garrotxa d'un turisme massiu no respectuós.

1.8. Sostenibilitat social

EL CREIXEMENT DEMOGRÀFIC: EL MOVIMENT NATURAL I LA INCIDÈNCIA DEL PROCÉS IMMIGRATORI

Malgrat que al llarg del segle XX Montagut-Oix ha sofert un descens demogràfic, a partir de 1999 aquesta tendència s'inverteix i la població del municipi comença a créixer lentament, sobretot per la contribució de població dels barris del Cos, la Cometa i el Fluvià. Aquest fet no reflecteix la realitat de tots els nuclis de població, ja que en els últims anys a Oix la població s'ha mantingut estancada i el nucli de Montagut ha perdut habitants.

Les causes que expliquen el creixement demogràfic a Montagut-Oix són els processos migratoris interns que compensen un creixement vegetatiu negatiu.

Si s'analitza el moviment natural de la població durant el període 1986-2001 s'observa que, malgrat registrar-se algun any amb valors positius, el saldo final és clarament desfavorable. L'existència d'unes taxes de natalitat baixes, fruit d'una pràctica natalista més reduïda, i l'augment de les defuncions, a causa d'una estructura d'edats clarament envellida, generen un moviment natural negatiu que no garanteix el creixement ni el manteniment de la població.

Tot i que aquest fenomen demogràfic és una de les principals causes del descens d'habitants, les poblacions no són estàtiques i constantment estan influïdes pels fluxos migratoris. El saldo de la migració interna durant el període 1988-2001 és positiu, degut a les persones procedents bàsicament de les províncies de Girona i Barcelona.

A Montagut-Oix la immigració externa és un fenomen pràcticament inapreciable, ja que durant el període 1988-2001 únicament 8 immigrants d'origen no comunitari arribaren al municipi.

La manca d'habitatges de lloguer barats fa que molts dels nouvinguts a la comarca s'instal·lin en altres municipis on hi ha una major oferta d'habitatges i on hi ha

assentada molta més població immigrant. A més l'estructura econòmica del municipi no ofereix una especial oferta laboral pels immigrants. Les característiques actuals dels sectors primari, secundari i terciari al municipi, fan que no es necessitin grans contingents de mà d'obra ni de temporers.

En definitiva, es pot dir que amb l'actual moviment natural de la població es fa difícil garantir el manteniment demogràfic i el rejuveniment de l'estructura d'edats. Així doncs, si es vol positivitzar aquesta tendència caldria assumir, davant la impossibilitat que es produeixi a curt termini canvis en els factors vegetatius, l'arribada de nova població en el municipi. No obstant, aquest escenari requerirà unes respostes adequades als problemes associats de segregació, densificació i manca d'habitatge que facilitin el benestar dels nous vinguts i assegurin una bona cohesió social amb els ciutadans de Montagut-Oix.

L'ENVELLIMENT DE LA POBLACIÓ, UNA REALITAT

El pes específic de la població d'edat més avançada al municipi és superior als registres de Catalunya i de la Garrotxa.

Si s'analitza l'estructura d'edats de Montagut-Oix s'observa un evident envelliment de la seva població, situació especialment accentuada al nucli d'Oix on a més no hi ha recanvi generacional –únicament hi viuen 6 parelles joves-. La disminució dels riscos de defunció que s'ha produït en les darreres dècades, ha propiciat una major esperança de vida, fet que queda clarament reflectit en l'elevada presència de gent de més edat.

La gent gran és un col·lectiu que precisa de serveis concrets, que moltes vegades van més enllà dels merament tangibles. Al municipi de Montagut-Oix més del 26,8% de la població té més de 64 anys.

Per altra banda, es constata un manteniment de la població jove –el 13,6% de la població té entre 0 i 15 anys-, amb un índex similar al de la Garrotxa, però inferior a la mitjana catalana (13,4% i 14,7%, respectivament).

TIPOLOGIA DELS HABITATGES DE MONTAGUT-OIX

Montagut-Oix s'estructura en 5 nuclis poblacionals amb entitat pròpia i hi ha una elevada proporció de població disseminada -31% l'any 2002-.

Aquesta dispersió de població i de nuclis comporta una major complexitat a l'hora de garantir i mantenir les infraestructures i els serveis bàsics a la població, i incrementa la mobilitat de les persones.

El perfil de llar del municipi és familiar amb un 82,7%. A diferència de molts municipis de la Garrotxa on s'aprecia un clar augment de llars no familiars, formades per una sola persona, a Montagut-Oix durant els últims anys no hi ha hagut canvis substancials al respecte.

La gran majoria d'habitatges són de primera residència (82%) i de propietat (75%). En contrast amb altres municipis de la Garrotxa, la presència de segones residències no és rellevant. L'escassa incidència de pisos de lloguer és una mostra de l'arrelament de la cultura de la propietat a la nostra societat. Referent al nucli d'Oix, l'oferta d'habitatges de venda i/o lloguer és molt escassa, impossibilitant la satisfacció d'una possible demanda i la conseqüent dinamització de la població.

Els habitatges es situen principalment en edificis antics. Més de la meitat dels edificis (el 65%) es localitzen en construccions d'abans del 1941. Aquest fet suposa una clara diferenciació respecte a la realitat de la província de Girona i de tot Catalunya on aquest tipus d'edificis tenen un pes específic del 22,3% i 22,7% respectivament.

Durant el període 1986-2002 a Montagut-Oix s'han construït 51 habitatges nous, dels quals només el 5,9% han estat de protecció oficial.

La poca presència d'habitatges de protecció oficial i la manca d'una oferta d'habitatges de lloguer són factors que dificulten la retenció de la població jove en el municipi i impedeix atraure persones que fixen la seva residència a punts de la comarca on l'oferta d'habitatges és major i amb millors condicions financeres.

SALUT I PROTECCIÓ SOCIAL

L'envelliment de la població és un dels principals reptes de la salut pública de les societats occidentals. Aquesta tendència demogràfica clarament palpable a Montagut-Oix, com es reflecteix en els paràmetres sanitaris (patologies associades i consum de medicaments), es seguirà pronunciant en el futur, requerint un reforç dels recursos per afrontar les necessitats sanitàries i socials de la gent gran.

Aquesta problemàtica social es pot veure agreujada pel creixent nombre de persones d'edat avançada que viuen soles, molt sovint en edificis antics i algunes vegades sense instal·lacions bàsiques.

Conversacions mantingudes amb els assistents i educadors del Consorci de Benestar Social de la Garrotxa, han permès tenir en compte una altra realitat social present al municipi, relacionada amb la població neorural, els nens i nenes de la qual no solen fer ús del servei pediàtric ni assistir a l'escola.

El nucli de Montagut disposa de línies diàries regulars que l'uneixen amb Olot, Girona i Figueres. El nucli d'Oix, en canvi, únicament té una línia setmanal amb Olot, fent totalment dependents als seus habitants del transport privat.

Tot i la unió territorial dels nuclis de Montagut i Oix en un sol municipi, mai s'ha aconseguit la cohesió de dues realitats clarament diferenciades. Factors com la distància geogràfica i la manca de transport públic intramunicipal han comportat un important aïllament del nucli d'Oix i una manca d'integració amb la resta del municipi. El sentiment d'identificació d'aquest grup de població es vincula totalment amb l'Alta Garrotxa.

OFERTA EDUCATIVA I NIVELLS D'INSTRUCCIÓ

El nivell d'instrucció de la població de Montagut-Oix és relativament baix a causa de l'estructura demogràfica de la població, amb un elevat grau d'envelliment. Un 60% de la població de més de 16 anys del municipi només ha assolit nivells d'estudis bàsics.

L'escola Mont Cós de Montagut està ocupada quasi al 100% de la seva capacitat. Pràcticament tots els nens i nenes del municipi assisteixen a l'escola, fins i tot els nens d'Oix que anteriorment anaven a Castellfollit. Aquesta important assistència es deu, a banda del bon funcionament de l'escola, al transport escolar que connecta Montagut amb el Barri Fluvià i Oix.

El transport escolar d'Oix es troba infrautilitzat, ja que consta de dos autobusos diaris – un minibus per als alumnes de primària i un autobús pels d'ESO- en els quals moltes places queden desocupades i no s'aprofiten pels estudiants de Batxillerat, Cicles Formatius... o fins i tot per habitants del nucli que s'hagin de desplaçar a altres municipis.

Al nucli de Montagut també s'hi ubica una Ludoteca que fa les funcions de llar d'infants per a nens menor de 3 anys i organitza activitats extraescolars per nens més grans. Aquest servei és una iniciativa privada que compta amb el suport de l'Ajuntament, el qual ha facilitat les dependències on ubicar-la. La major part de nens del municipi hi assisteixen i fins i tot n'hi van d'altres municipis com Sant Jaume de Llierca o Argelaguer, que no disposen d'un servei similar.

CULTURA I ASSOCIACIONISME A MONTAGUT-OIX

Si es té en compte les dimensions demogràfiques de Montagut-Oix, així com la seva proximitat amb Olot, es pot considerar que el municipi té una vida cultural i associativa suficientment pròpia. Existeix un bon nombre d'associacions, algunes molt actives i capaces d'atreure a un elevat nombre de participants de tota la comarca, com per

exemple el Casal Cultural i Esportiu –organitzador del Ball Setmanal a Montagut- i la Mancomunitat de Caçadors de Montagut. A banda de diversos grups de joves, hi ha l'AMPA de l'Escola Mont Cós i l'Associació Cívica i Esportiva d'Oix que actua com a principal dinamitzadora cultural del poble, organitzant la festa major, aplecs, casals d'estiu...

El nucli de Montagut disposa de molts equipaments culturals i esportius: Casal Cultural, sala de lectura, biblioteca, piscina municipal, camp de futbol i pista polivalent. El nucli d'Oix també té Centre Cívic, camp de futbol i parc de jocs infantils.

Les variades opcions de lleure, junt amb els actes culturals, esportius, lúdics i festius permeten que al llarg de l'any hi hagi una oferta cultural global àmplia, diversa i ben distribuïda en el calendari i en el territori.

El butlletí informatiu El Brull –publicació semestral de notícies sobre Oix, Montagut i Sadernes- és un bon exemple que existeix una altra realitat social i cultural supramunicipal que és l'Alta Garrotxa.

2. DIAGNOSI ESTRATÈGICA

LES OPORTUNITATS I NECESSITATS DE MONTAGUT-OIX DERIVADES DE LA SEVA SITUACIÓ ESTRATÈGICA EN EL TERRITORI

<p>El 83% del terme municipal està inclòs dins l'Espai d'Interès Natural de l'Alta Garrotxa i un 0,2% pertany al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa. Aquesta situació estratègica obliga a la conscienciació del municipi de la seva posició dins el marc d'aquests espais d'interès del territori català.</p>	<p>El territori de l'Alta Garrotxa ha de rebre un tractament unitari en el seu conjunt, per aconseguir un desenvolupament coherent i equilibrat entre la conservació i protecció del medi natural i el desenvolupament de la població i de la seva economia.</p>	<p>Tot i la unió territorial dels antics municipis de Montagut i Oix, encara avui existeixen dues realitats clarament diferenciades i amb personalitat pròpia: la plana i l'Alta Garrotxa.</p>
--	--	--

Els nuclis de Montagut i/o Oix es poden consolidar com a principals vies d'entrada a l'Alta Garrotxa, el que pot comportar haver de definir el seu paper o la capitalitat dins d'aquest territori.

LA FUNCIÓ DE LA ZONA NO URBANITZABLE DE MONTAGUT-OIX

<p>L'agricultura de Montagut-Oix està basada en un model tradicional i poc competitiu. Una agricultura més diversificada, encarada a obtenir productes artesanals, de qualitat i ecològics, incrementaria el seu valor afegit.</p>	<p>L'abandó de conreus i pastures ha comportat un increment de la massa forestal i la conseqüent homogeneïtzació del paisatge i pèrdua de biodiversitat.</p>	<p>La presència de població disseminada a l'Alta Garrotxa permetria assegurar la diversificació dels espais i del paisatge però podria suposar la petició de serveis i infraestructures amb la conseqüent alteració del territori.</p>
--	--	--

<p>Malgrat la vital importància de la xarxa hidrogràfica del municipi com a connector biològic, no hi ha estudis recents de qualitat de les aigües tant superficials com subterrànies a la zona de l'Alta Garrotxa.</p>	<p>A l'Alta Garrotxa la freqüentació de visitants en períodes de vacances i caps de setmana és molt intensa i concentrada en uns pocs punts d'impacte, la qual cosa pot implicar la necessitat d'ordenar i regular aquesta afluència i limitar l'accés amb circuits zonals.</p>	<p>Donada la disposició de límits amb el municipi de Sant Jaume de Llierca, les decisions o actuacions paisatgístiques en aquesta zona haurien d'ésser consensuades, ja que així es donaria coherència al conjunt.</p>
---	---	--

<p>Les línia elèctriques que travessen el municipi no estan soterrades, esdevenint un clar element pertorbador del paisatge.</p>	<p>Montagut-Oix és un dels municipis de la Garrotxa excedentaris en la producció de dejeccions ramaderes en relació a la seva superfície agrària útil.</p>
--	--

LA MIXTIFICACIÓ D'USOS EN L'ESTRUCTURA URBANA DEL MUNICIPI

<p>El municipi ofereix 218 llocs de treball: 118 estan ocupats per residents del municipi i 100 venen de fora. D'aquests llocs de treball el 15% són del sector primari, 48% del secundari, construcció un 12% i els serveis un 24% (dades 1996).</p>	<p>Més de la meitat de la població ocupada resident a Montagut-Oix (61%) treballa fora del municipi, bàsicament en el sector secundari seguit del terciari. Això genera una elevada mobilitat, que es podria compensar amb un ús compartit del vehicle.</p>	<p>En el període 1992-2002 s'han construït 42 habitatges, dels quals només 3 són de protecció oficial. Aquest fet unit a la manca d'habitatges de lloguer no afavoreix l'establiment de població jove al territori.</p>
---	---	---

<p>Al nucli d'Oix hi ha un gran nombre d'habitatges desocupats. Malgrat tot no existeixen normatives ni mesures fiscals locals per tal de fomentar l'ocupació dels immobles buits i afavorir la seva rehabilitació, alhora que no s'ha desenvolupat la Unitat d'Actuació prevista a les Normes Subsidiàries.</p>	<p>El 60% dels habitatges principals són construccions d'abans de l'any 1900 i això pot comportar un elevat cost de manteniment i millores.</p>	<p>Pèrdua de la xarxa de camins ramaders i històrics, degut al despoblament i a la privatització del territori.</p>
--	---	---

LA POBLACIÓ: SUBJECTE I OBJECTE DEL TERRITORI

<p>Montagut-Oix manté el seu caràcter de municipi agrari i ramader, malgrat que el nombre d'explotacions ha disminuït comportant un canvi en el règim de tinença. Tot i l'envelliment de la població ocupada en el sector, s'observa un cert recanvi generacional a diferència d'altres municipis.</p>	<p>Hi ha poca dinàmica empresarial autòctona, principalment en el secundari i terciari, ja que moltes empreses són foranies i no permeten que els beneficis reverteixin sobre el territori i la població que suporta l'activitat.</p>	<p>Els nuclis d'Oix i Montagut estan perdent població mentre que altres com la Cometa i el Cos són els que estan creixent i els que contribueixen a augmentar la població del municipi.</p>
<p>L'elevat índex d'envelliment del nucli d'Oix planteja la necessitat d'estratègies futures i un increment i adaptació dels serveis bàsics.</p>	<p>Gairebé el 90% dels nens entre 3 i 12 anys van a l'escola municipal i, a més a més, es disposa de biblioteca i d'una ludoteca que realitza les funcions de llar d'infants i organitza activitats extraescolars.</p>	<p>El nucli de Montagut ofereix diversos equipaments i serveis per la gent gran que cobreixen les necessitats bàsiques d'aquests col·lectius.</p>

LA IMPORTÀNCIA EN LA GESTIÓ DELS SERVEIS BÀSICS I L'OPTIMITZACIÓ D'INFRAESTRUCTURES

<p>Tot i la proximitat del gasoducte Besalú-Olot i la presència de canonades en alguns sectors del nucli de Montagut, no es disposa encara de subministrament de gas natural.</p>	<p>Els nuclis de La Cometa, el Fluvià i Oix no disposen de sistema de sanejament per a les seves aigües residuals.</p>	<p>No s'aprofiten suficientment les energies renovables, que podrien compensar les deficiències pel que fa a les infraestructures elèctriques en una part del poblament disseminat.</p>
<p>El municipi no hauria de quedar al marge de les comunicacions tecnològiques, fet que s'agreuja al nucli d'Oix que presenta mancances fins i tot de telefonia mòbil.</p>	<p>Existeix una manca de transport públic regular que connecti Oix amb Montagut i els municipis propers, adaptat a les necessitats de la població.</p>	<p>L'aigua potable està consorciada amb els municipis de Tortellà i Argelaguer, el que suposa una optimització del sistema i una considerable reducció dels costos de la xarxa i del manteniment.</p>

LES NORMATIVES LOCALS COM A EINES DE CONTROL I GESTIÓ

<p>El Consorci de l'Alta Garrotxa no disposa de les eines jurídiques necessàries per a l'acompliment de les Normes Especials d'aquest Espai d'Interès Natural, ja que no s'ha elaborat encara el Pla Especial de l'Alta Garrotxa.</p>	<p>El municipi ha aprovat la redacció d'una ordenança reguladora dels residus ramaders i una moratòria per a noves instal·lacions ramaderes, d'acord amb el Programa de Gestió de Dejeccions Ramaderes de la Garrotxa.</p>	<p>Actualment el Programa de Gestió de Residus Comarcal es troba en revisió i no existeix una ordenança reguladora dels residus ni una fiscalitat adequada.</p>
<p>En l'actualitat no hi ha control sobre les fosses sèptiques del municipi tot i que compta amb un important nombre de població dispersa.</p>	<p>El Barri del Fluvià està en zona inundable i no existeix cap pla d'emergència ni mesures previstes per tal de minimitzar el risc i/o els possibles danys.</p>	<p>No hi ha cap pla de prevenció d'incendis ni d'emergències adequat, tot i el risc que presenta el municipi.</p>

En aquests moments la Garrotxa no disposa d'un Programa d'Energia que aporti directrius per millorar l'eficiència energètica, desenvolupar les energies renovables i reduir la contaminació lumínica, tant a nivell públic com privat.